

Berättelse om en betjent wid namn Jean som förklarade sin kortlek, både för...

*18 C Sagor Br. Enstaka Kortleken,
Förvandlade (1818, Malmö)*

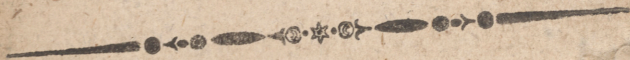
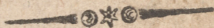

200

Berättelse

om en

Betjent wid namn Jean som förkla-
rade sin Kortlek, både för dess
Almanach och Bönbok.

Malmö 1818.

Walderyckeriet.

Berättelse om en förnäm Herre och des Betjens-
ter ibland hvilka war en som hette Jean, hwilken
war både en stor Spelare (i Lanter eller Påls Pass)
och desutom mycket liderlig, såsom nu hans andra
Kammerater hirom tyckte ganska illa, icke just så
mycket för den förlust han sjelf kunde taga härwid
då han Spelade och drack upp hwad litet han hade
som intet mera för deras egen Commoditet; efter
han allt som oftast kunde komma sent hem om nät-
terna; och således: störa dem i deras hufwa sömn
och angenäma drömmar. Dersåre kommo de alla
öfwerens att wid tillfälle då Jean war utgången, lå-
ta deras Herre sådant weta; således, då Jean war
gången ut att roga sig, klagade de för Herren att
hade gångit ut till att spela; och då Herren det hör-
de blef han ganska förödmad deröfwer, samt befalte
de andre Betjenterna, att de skulle låta Jean, wid
sin hemkomst komma för sig.

Jean kommer hem!

(Herren talade till Jean och sade) Jean är det sant, som dina Kammerater säga om dig, att du är i sus och dus, samt spelar och dricker natt och dag.

Jean svarar!

Nådigste Herre! Jag är så ofkyldig som det barnet hwilket föddes i går, för sus och dus; och hwad spela angår så brukar jag det alldrig; ty i wet, det ofta åstadkommer mycket ondt. Men sedd hwad dricka widfowmer, så anser jag det wara alldeles nödwändig för kroppens upphålle och derföre har både jag och alla med mig fått strupar, på det man må kunna swälja och dricka; men för resten försäkrar jag Nädig Herren, att jag alldrig dricker mig full, ty jag wet att fylleri så wäl som spel är en rot och böjelse till alla laster (Kammeraterna komma in, och säga) Nädige Herre! Wi äro helt och hållet försäkrade om att Jean har en Kortlek i sin lomma.

Herren svarar!

Ransala honom! Och då de det gjorde fans ett spel Kort i hans lomma, hwardswer hans Kammerater glädde sig högeligen och sade: nu har Nädig Herren bewis nog.

Jean svarar härpå!

Nådigste Herre jag beder om lof att få förklara mig, min ofkyldighet: detta Kortspel, som hos mig finnes, det brukar jag både till min Almancha och bol, tackt Nädig Herren derföre hafwa tålmod

att afhöra min sansfärdighet, så hoppas jag undwila
det straff, hwartill jag eljest billigen bde wara
förfallen. (Herren sade) Jean du är en stor Skålm,
det kan jag se på dig, men säg likwäl du din mening.

Jean förklarar sig!

Nådige Herre! Här äro ju fyra Årsens tider
så äro och fyra slags Kort i ett spel, neml.: Ruter
för Wå:en, Hjertter för Sommaren, Klöfwer för Hö-
sten och Spader för Wintren, här gifwes wäl 12
Calende-Månader i ett år, men efter weckornas an-
tal, så äro här 13 Månader på Året, alltså är och
13 Kort af hwart slag uti en Kortlek, wi räkna 52
veckor uti ett år, så är och 52 Kort uti ett spel, 365
dagar finnes uti ett år, så äro åfwen 365 ögon uti
ett Kortspel, och de så ögon som kunna wara der-
öfwer swarar emot de timmar och minuter som göra
att ett år kan wara större än ett annat, som till
exempel Skottåren. Nu Nådige Herre har jag först
aflemnat min förklaring öfwer Almanachyan, är det
något att straffa mig före, hemställes det i min Nåd-
dige Herres rättwisa ompröfwande.

Herren swarar!

Nej min Gosse på sådant sätt, will jag alltid
gifwa dig lof att bruka Kort; men berätta mig nu
huruledes du nyttjar dem till en Bönbok.

Härpå förklarar Jean sig!

Nådigste Herre! Om morgonen eller aftonen
när jag har lediga stunder att läsa, lägger jag först
Kungen framför mig då jag derigenom påminnes

mig om den undersäteliga lydnad, ödmjuk och dageliga
hörksamhet, hwilken jag är skyldig, så wäl emot
min Konung och Öfwerhet, som emot eder min nå-
dige Herre! hwilken öfwer mig hafwer att bjuda och
befalla. Ligger jag dernäst framför mig Frun, tän-
ker jag på all werldnes fall genom Ewa, som blef
lockad af en listig orm, att äta af det förbudna äp-
let och sedermera bedrog sin lära Adam att göra det
samma, hwilket arf än i dag finnes hos wår gamla
Ewas älskwärda döttrar, att de gerni wilja locka
det ärbara mankduet att efterfölja dem i deras lära
lekesfulla wäsende. Dertfore ber jag alltid allmagten
berwara mig från en så Passionerad Qwinspersons
frskiff, hwars intagande manerer jag anser wåra
lita så swära att öfwerwinna såsom ormsens war
för Ewa i Paradiset; ty jag äger ej en Josefhs
koffhet att fly undan en skön Salucka, utan hellre
kastade mig self än min mantel i hennes utsträckt
armar. Men den Högste ware lof, detta werldnes
fall, blef genom Guds allwisa råd och Nådiga försyn
af en annan Qwina wid namn Maria åter upp-
rättade. Wid Trians framläggande rinner mig i hää-
gen de Tio Guds Bud, som äro den regel och råta-
tesubre hwarefter wi skola ställa wår wandel här i
werlden. Man påminner mig de 9 timmar som
Christus hängde på korffet. Utan påminner mig
Guds underliga gerningar i det han skälste Noach
self ättonde för att sedan förmera werlden. Euan
påminner mig de 7 orden Christus talade på korffet.
Sexan påminner mig de 6 dagar på hwilka werlden

Capades. Femman undervisar mig om de 5 Testa-
nder, som en Christen i Gudelig andakt bör betrak-
a. Syran påminner mig om de 4:ra Evangelister,
in Skrifvit Nya Testamentet. Läger jag Trean
för mig, erindrar jag mig om de 3 personer i Gu-
domen. Wid Twåans framläggande ihågkommer jag
de 2:ne Nya Testamentets Sakramenter. Anteligen
till slut når Effet framkommer, som är det Kort,
hvilket råder öfver alla de andra, så påminner jag
mig att här är en Gud till, hvilken uppehåller all-
ting här i werlden och hvilken wi har att tacka så
wål för lifwet, som för allt annat godt, hvilket wi
änjuta medan wi här lefwa.

Herren svarar!

Min kära Jean! jag öfverlemnar dig gerna
Korten och önskar att jag kunde sielf efterfölja dig i
denna del, ditt Gudeliga uppsåt.

(Herren talade till de andra betjenterna sågans
des) J mågen skänka eder, att så falskeligen och
Idagnaktigt för mig wilja beljuga den ärlige och Gud-
fruktige Jean, det woro fast bättre att J härefter
winlade eder om, att efterfölja hans fotspår.

(Kammeraterna säga) Jean är dock Skenhelig,
Nådig Herren har wål intet obserwerat, att han uter-
lemnat Knekten, som är den störste stiekaren i Lantet
eller Påls Paf).

(Herren sade) det är sant Jean, du har för-
åtit Knekten.

Jean

Jean svarar!

Nådige Herre! då jag kom till Knechten, kunde jag intet annat än häpna, ty då århindrede jag mig dessa Knektar och betjenter, som wägar, för min Nådige Herre: så falskeligen beljuga mig. Men eljest wid Knechtens framläggande, ber jag Allmagten beskydda Krigsmagten till Lands och Watten, att de må wara sin Konung trogna, och stå honom bi, såsom deras tappra försåder, för dem gjort hafwa; och icke såsom en hop unga Knektar, och Officerare gjöra, der de wid minsta salswas lossande äro särdige att falla till Jorden, af förskräckelse, och wid fåtelslag springer undan liksom en jagad Hind, eller till hös gömma sig så wäl, seän all fara, liksom en skrämd Hare smyger och gömmer sig undan i en Enebuske, för den esterkommande Skytten, ty de äro nu för tiden mera Hjeltar till namn än till gagn, och endast segerwinna-re öfwer en oskyldig skönhet; men alls intet öfwer en uppståld Krigshär.

Herren lög hjerteligen deråt, och wiste icke hwad han skulle säga, men Jean slapp wäl undan, och skildes lyckligen ifrån sina Kammeraters klagomål, förmedelst, sin qwickhet och goda förstånd.
